

**Stanowiska podgrzybka pasożytniczego *Xerocomus parasiticus*
na Lubelszczyźnie**

Do rzadziej spotykanych gatunków grzybów wielkoowocnikowych należy niewątpliwie podgrzybek pasożytniczy *Xerocomus parasiticus*. Grzyb ten notowany był w Polsce na kilkudziesięciu stanowiskach (29), rozproszonych mniej więcej równomiernie na terenie całego kraju z wyjątkiem obszaru górzystego (Skirgielło 1965, Szczepka 1983).

Jest on pasożytem owocników tęgoskóra pospolitego *Scleroderma citrinum*, a bardzo rzadko tęgoskórka brodawkowanego *Scleroderma*

Ryc. 1. Stanowiska podgrzybka pasożytniczego *Xerocomus parasiticus* na Lubelszczyźnie na tle wyróżnionych przez Fijałkowskiego (1972) okręgów geobotanicznych: I — Małe Mazowsze; II — okręg mielnicki; III — Polesie Lubelskie; IV — okręg subwołyński; V — okręg lubelski; VI — Rostocze VII — okręg lubaczowski: a — stanowiska podane na podstawie literatury; b — stanowiska nowe. — The localities of the fungus *Xerocomus parasiticus* in the region of Lublin, on the background of the geobotanical districts distinguished by Fijałkowski (1972). I—VI: names of the geobotanical districts; VII — the district of Lubaczów: a — the localities quoted on the basis of literature; b — new localities

verrucosum. Spotyka się go zatem tam, gdzie występują tęgoskóry, a więc w borach sosnowych i lasach mieszanych na glebach piaszczystych. Do swego rozwoju wymagają one światła i dlatego stwierdza się ich obecność na brzegach lasów, polanach śródleśnych, przy ścieżkach. Mimo że tęgoskórę pospolicie *Scleroderma citrinum* jest często spotykanym grzybem europejskim, występowanie na nim podgrzybka pasożytniczego *Xerocomus parasiticus* stwierdza się rzadko. Owocniki podgrzybka pasożytniczego spotykane są najczęściej grupami po kilka u podstawy owocników tęgoskóra. Nie mają one ubarwienia kontrastowego i są zwykle małych rozmiarów (średnica kapelusza wynosi 2,5—7,5 cm). Grzyb ten podlega całkowitej ochronie.

Z Lubelszczyzny znanych było dotychczas 6 stanowisk podgrzybka pasożytniczego (Skirgiello 1965, Szczepka 1983, Flisińska 1987), a w ostatnich latach został znaleziony jeszcze na 3 nowych stanowiskach.

1. Lipa k. Zaklikowa: 8 VIII 1977, leg. Z. Kania gromadnie w *Vaccinio myrtilli-Pinetum* (LBLM).

2. Ciosny k. Bilgoraja: 18 VIII 1979, leg. D. Skwarek pojedynczo w borze sosnowym (LBLM).

3. Stanków k. Chełma: 3 VIII 1979, leg. A. Nawrot w borze mieszanym (LBLM).

Zebrane okazy zostały starannie wysuszone, zabezpieczone i wykorzystywane są dla celów dydaktycznych.

Na uwagę zasługuje fakt, że większość stanowisk podgrzybka pasożytniczego (spośród notowanych na Lubelszczyźnie) zlokalizowanych jest w Lubaczowskim Okręgu Geobotanicznym (Kotlina Sandomierska).

Zofia Flisińska

PIŚMIENNICTWO

Fijałkowski D. 1972. *Stosunki geobotaniczne Lubelszczyzny*. Lub. Tow. Nauk., Ossolineum, Wrocław.

Flisińska Z. 1987. *Macromycetes zbiorowisk leśnych i torfowiskowych Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego*. Acta Mycol., 23 (1): 19—92.

Skirgiello A. 1965. *Materiały do poznania rozmieszczenia geograficznego grzybów wyższych w Europie*. I. Acta Mycol., 1: 23—26.

Szczepka M. Z. 1983. *Xerocomus parasiticus* (Bull. ex Fr.) Quél. w Polsce. Acta Biol. UŚ, 12: 79—90.